

Design og håndverk

Vår saksbehandler: Marianne Westbye
Direkte tlf: 23 30 13 51
E-post: marianne.westbye@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
26.9.2011
Deres dato:

Vår referanse:
11/1647 Deres
referanse:

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland

0135 OSLO

Høringssvar - Forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Faglig råd for design og håndverk (FRDH) viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 29.06.2011 *Forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning*.

Rådet avgir med dette et høringssvar på endringsforslagene knyttet til Kapittel 3 *Unntak fra krav om generell studiekompetanse*

Det foreslås endring i § 3-2 Dispensasjon som følger:

Første ledd endres

Institusjonene kan i særskilte tilfeller gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse for søkere under som ikke fyller mer enn 25 år i opptaksåret. Vilkåret for slik dispensasjon er at søkeren kan dokumentere at det ikke har vært mulig, på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller lignende, å tilfredsstille enkelte av de kravene som normalt blir stilt for å bli tilkjent generell studiekompetanse.

Det foreslås ny § 3-8 Unntak fra krav om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagte studier i nautikk som følger:

Institusjoner kan ta opp søkere med relevant fagbrev som ikke fyller kravene til generell studiekompetanse, til spesielt tilrettelagte studier i nautikk.

Prinsipielt støtter Faglig råd for design og håndverk (FRDH) endringsforslag som åpner opp for, og som medfører en permanent opptaksordning med relevant fagbrev til spesielt tilrettelagte studier i høyere utdanning.

FRDH har hatt Y-veien som en prioritert sak i denne oppnevningsperioden og har ved flere anledninger meldt dette inn til Utdanningsdirektoratet. Vi tar derfor med noen av hovedtrekkene i våre tidligere innspill knyttet til dette også i dette høringssvaret.

- En som har tatt fagbrev, har 0,4 år lengre skolegang etter 2 år enn en som går studieforberedende/studiespesialiserende utdanningsprogram, deretter 2 år i lære.
- Når det ene året som lærlingen er i bedrift blir regnet som verdiskaping (og noe han/hun får betalt for), har likevel en som er i yrkesopplæring lengre organisert læretid: YRKESFAG: 2660 timer skole (1. og 2. året) + 1687,5 timer opplæring i bedrift = 4347,5 timer opplæring

FAGLIG RÅD FOR DESIGN OG HÅNDVERK

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: + 47 23 30 12 00
e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett: www.skolenettet.no/fagopplaring

(+ 1687,5 timer i verdiskaping). Til sammenligning har studieforberevende utdanningsprogram $(30 * 38) * 3 = 3420$ timer.

- En kandidat med fagbrev blir i dag ikke vurdert som generelt studieforberevet. Danning gjennom et yrke blir vurdert som mindre verd enn som danning gjennom allmenne fag. Vi mener ikke at disse kan det samme, men at kompetansen er like mye verd og må gi samme rett til høyere utdanning. Selvsagt skal det fremdeles være slik at der en krev en spesiell studieforbereveding, så skal det også gjelde kandidater med fagbrev.
- Y-veien er vellykket for de faga som har fått til den, men pr i dag gjelder dette for altfor få fag.
- Engelsk eksamen for yrkesfagene er et gufs fra fortiden som tydelig viser at det ikke blir regnet som likeverdig kompetanse å kunne bruke språket på en arbeidsplass i utlandet som det er å kunne konversere på, for eksempel et cruise om engelsk litteratur. Ikke det samme, nei, men det er vel ikke mindre verd å kunne bruke språket i et yrke?
- Generell studiekompetanse med fagbrev, vil ikke føre til et skred av nye studenter til høyskolene, men det vil trolig bli flere som fullfører fagutdanningen og ikke hopper av etter 2 år for å ta påbygning til studiekompetanse (der det som kjent er stor strykprosent).
- Y-veien for flere fag vil gi:
 - flere karriere muligheter for elevene som velger yrkesfaglige utdanningsprogram
 - bedre gjennomføring og flere som velger å fortsette etter Vg2 til fullt fag- eller svennebrev
 - sosial utjevning
 - yrkesfagene vil få flere sterke søkere
 - bedre utdanningsmobilitet, flere som kan ta høyskoleutdanning. De som på et senere tidspunkt i livet trenger omskolering, er allerede kompetente og samfunnet trenger ikke å bruke myke penger for å få de videre i høyskolesystemet

Med vennlig hilsen

Morten Klemp
leder